

Velja v Ljubljani
in po pošti:

za leto . . . K 84—
za pol leta . . . " 42—
za tri leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

Za inozemstvo:

za leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 60—
za tri leta . . . " 26—
za en mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

si se računajo po po-
nem prostoru in si-
m visok ter 45 mm
k prostor za enkrat
40 vna., za večkrat popust.

ijalna knjižnica

Uredništvo je na Starom trgu št. 19. Telefon
št. 360. Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Wilson je odrekel Italijanom upravičenost do Reke in Dal- macije. Italijanska delegacija je zapustila Pariz.

Kaj bo s Koroško?

Dan za dnevom prihajajo iz od Nemcev zasedenega slovenskega ozemlja obupna poročila o predrznem in nasilnem vedenju nemških boljševiskih čet in nemških oblasti, ki tudi že dajo občutiti, da se zavedajo svoje moči in morda celo bližajoče se zmage.

Res, naše ubogo ljudstvo je že mnogo pretrpelo in nepopisna je krivica, ki se je nakopičila na tem lepem kosu slovenske zemlje, poškopljene z znojem in solzami slovenskega kmeta. Namesto osvoboditve novo suženjstvo, namesto svobode in samoodločbe nova ponižanja in razžaljenja, to je usoda slovenskega Korotana.

Ravno se nam poroča zopet o novih nasilstvih, izvršenih na našem dobrem mirnem in ko kamen potrpežljivem ljudstvu. Navedem jih, kakor sem jih zapisal, ko so mi jih sporočili zbegani naši možje: Kmetu P. v Bistrici v Rožu so odnesli boljševiski vojniki 4000 K, slanina, mesa in sladkorja, ne da bi smel kaj ugovarjati. V Veliki vasi so vzeli vojniki tenco iz hleva in jo odgnali; istotako kmetu M. v St. Jakobu v R. vola, ki ga je peljal k mesarju v Področčico in mu izplačali samo polovično ceno. Pri A. v Ledincih so napravili hišno preiskavo ter rekvirirali za 4000 kron različnega blaga, katerega jim je moral gospodar sam zapeljati v Beljak. V župnišču v St. Jakobu v R. pa so se napadli pijani vojniki v noči od 25. na 26. m. m. medsebojno ter je trajalo streljanje do 3. ure zjutraj, da so se morali ljudje v sosedni hiši poskriti v kleti. Napravili so mnogo škode, ker je večina šip pobitih, tudi kaplanu so grozili z usmrtniavo. V takih razmerah mora živeti naše ljudstvo in to še

sedaj, ko je že pol leta minulo, odkar je končala svetovna vojna.

Da, vojna je končana, a ni še končano trpljenje našega ljudstva na Koroškem. Kmalu štiri mesece trpi že in ječi slovenski narod na Koroškem pod nemškim boljševiskim režimom, dočim se njega voditelji klatijo kot begunci širom slovenske domovine. Namesto osvoboditve novo suženjstvo!

Vprašamo prav odločno in jasno, kaj je že storila naša, oziroma beigrajska vlada za pravično rešitev teritorialnega vprašanja na Koroškem? Vsi drugi narodi so si vzeli sami in zasedli z vojaštvom, kar smatrajo za svoje. Na kaj pa čakamo mi? Ako pričakujemo pravične rešitve od drugih, ker le taka rešitev bi mogla biti za nas ugodna in sprejemljiva, se zelo motimo. Kar bomo imeli zasedenega ozemlja, bo ostalo naše, dočim bo drugo za nas izgubljeno!

Ne vemo, če se merodajni faktorji zavedajo resnosti položaja in velikanške odgovornosti, ki sloni na njihovih ramah; kličemo jim pa: **Narod Vas bo sodil in če zanemarjate biti izvršitelji njegove volje, Vas bo obsodil in proklinjal. Še je čas!**

Draginja, valuta in vojno posojilo.

Z ozirom na članek pod tem naslovom v št. 98. z dne 22. t. m. smo prejeli sledeče:

S tem člankom se nikakor ne moremo strinjati. Treba je popraviti marsikakšno trditev. Ze v uvodu. Potrebni predmeti so se podražili za 500% in več, ne samo za 100%! Nadalje nam je nejasno, na koga se naj obrne vlada, kadar bode končno vredila valuta, ako ne na strokovnjake,

to so trgovci (v prvi vrsti trgovska zbornica), potem ravnatelji denarnih zavodov in predvsem tudi znanstveni strokovnjaki (teoretiki) na narodnogospodarskem polju. Z resnico se ne vjema tudi trditev, da kdo brani ali zavlačuje vreditev valute; nasprotno vsi jo iskreno žele, ampak stvar ni tako jednostavna, kakor izgleda na prvi pogled. Ne vemo, kje je gospod člankar iztaknil razmerje 1:4. O tem ni bilo nikdar in nikjer govora! Najslabše razmerje, ki pride v poštev, bi bilo 1:3, event. 1:2 $\frac{1}{2}$, verjetno pa je, da bode razmerje 1:2, ako že ne 1:1.

Pomisliti je treba pri tem nastopno. Sedanji srbski dinar je skoro jednakovreden s frankom, vsekakor pa z italijansko liro. Izdala ga je narodna banka, in je skoro poino krit. S tem dinarjem bi bilo razmerje 1:3 ali 1:2 $\frac{1}{2}$. Saj tudi Italijani zamenjujejo lire za K 250! Novi dinarski bankovci, ki se bodo izdali za zamenjavo s kronami, pa najbrže ne bodo jednakovredni s starimi srbskimi. Izdala jih bo država (kraljestvo SHS), in bode zanje tudi država jamčila s svojimi aktivnimi bilančnimi postojankami; ne bodo pa imeli drugega kritja. Vsled tega bode tudi njih razmerje proti kroni drugačno, namreč ugodnejše za krono; 1:2 ali celo 1:1, kakor zahteva trgovska zbornica. Jaz sem že enkrat razpravljal o tem razmerju in sem napisal nekakšen poizkus, kako ublažiti trdote, ki bi jih imelo razmerje 1:2 ali celo 1:3. Danes sem pa mnenja, da bi imela taka vreditev dosti več slabih strani, nego dobrih in da je imela trgovska zbornica prav z razmerjem 1:1.

Naj si gospod pisec članka „Draginja in voj. pos.“ le ne domišlja, da bode vlada s še tako drakončnimi

sredstvi v položaju pritiskati na cene v razmerju 1:3 ali 1:4 za dalje časa, nego morda za 4—6 tednov. Po 2 mesecih pa garantiram, da bode stala vsaka stvar, ki stane danes 1 krono 1 novouvedeni dinar. In kaj bi bilo n. pr. z revnimi služkinjami, ki so štedile vse življenje, da so si prištedile — recimo — 6000 kron! Sedaj naj dobi zato samo 1.500 dinarjev, na trgu pa bodo morale plačevati vsako stvar, ki stane danes 1 krono, z 1 dinarjem! Te faktično zgube $\frac{3}{4}$ krvavo prisluženega denarja! Ne ozir na bogatine, ozir na revne sloje nam kategorično diktira, da razmerje med krono in dinarjem ne sme biti v preveliko škodo kroni.

Draginja se bode pa odpravila temeljiteje s tem, da se spravi kar največ blaga na trg, bodisi domačega, bodisi (za prvi čas) za nekatere pango importiranega, in nadalje s tem, da se vzame denar iz prometa. To se more zgoditi na eni strani z zaplenbo ali delno zaplenbo vojnih dobičkov, s premoženjskim davkom sploh (premoženjska oddaja) na drugi strani pa s tem, da se — kakor so Čehi storili — povodom uvedbe novega denarja, vzame od gotovine 50% (več ali manj) prisilnega posojila, ki se nizko obrestuje in vrne po daljšem roku (30—40 let).

Isto bi priporočali — iz prej povedanih vzrokov — tudi pri vojnem posojilu; morda na ta način, da se vojno posojilo zamenja po povprečnem današnjem kurzu 60%—70% nominalne za novo prisilno posojilo, vračljivo po 40 letih. Tedaj za 1000 K vojnega posojila 600—700 kron (ali dinarjev) novega prisilnega posojila.

To bi bile vodilne misli, v kolikor se je stvar do danes razbistrila in dognala.

VADIMIR LEVSTIK

77. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Sploh pa,« je povzel gospodar kakor sam pri sebi, »ni treba, da bi se podajala v nevarnost; živeli bomo brez tega... Še malo, in sami nam bodo nosili na kup; le glej — glej, glej!« je izsikal Smučiklasove bankovce v kaseto. »Kaj bosta, siromaka, ti in Jacques!«

Črnc je priskočil ter izbuljil oči. »Oh!« mu je ušlo v grgajočem tonu začudenja. »Vaša milost hoditi na delo?...«

»Nikakor ne, ti črni otrok! Moja milost je šla kakor Mojzes in je udarila s palico ob skalo človeške neumnosti; skala se je odprla, studenec je privrel na dan... O, Hasan, če bi znali živeti vsi reveži od neumnosti bogatinov, nihče ne bi stradal kruba.«

»Ubog Hasan stradati pijače,« je vzdihnil lakaj in tragično sklenil roke. »On umreti, ako piti samo vodo; vaša milost dati Hasanu par srebrnjakov —«

»Da se napije? Nikakor ne, moj dragi; na veselici je bilo zadnjikrat. Že trezni Hasan ni posebno umen človek, pijan pa je dvakrat zabit; dokler ni vse opravljeno v tem kraju, mi ne poskusiš kapljice — ali pa kroglo v glavo, kakor smo se zmenili! Nazadnje bo itak vse najino.«

»Vse to?« je vzkliknil Senegalec, kažoč na kaseto.

»Vse to in še mnogo več; vse, Hasan, do zadnjega beliča.«

»In kaj ostati vaši milosti?«
Grof se je z medlim smehljajem ozrl na browning, ki ga je odložil na mizo.

»Ne skrbi, Hasan,« je odgovoril čez minuto. »Lezi spat in ne beli si glave, kaj ostane meni; saj vidiš, da najdem zmerom, kar potrebujem...«

Sam je čul še dolgo; zapalil si je cigaro, pogreznil se v klubni blazinjak ter si nalil španskega vina, kar je delal le malokdaj. S srepo nagubanim čelom je strmel predse v tla, stresal pepel havanke na parket, pomrmaval zdajpazdaj in štel nekaj na prste; človek bi bil rekel, da rešeta z vsem naporom možganov obširen in jako zamotan načrt. Šele dež, ki je začel pršiti okrog ene, ga je spomnil, da se je ozrl čez dvorišče k sosedu. Njena okna so bila temna z vso maso zadvrne stavbe vred, ki se je komaj oblikovala iz votle črnine noči; prišlo mu je na um, da tudi prej ni videl luči, ko se je vrnil domov, in da molči klavir gotovo že tretji dan.

»Na slabše se ji obrača,« je dejal sam pri sebi ter premolknil, kakor bi čakal glasu, da mu poreče: ne! »In vendar se zdi prežgodaj za konec; onidan je bila skoraj sveža, čilejša nego drugače; še trohico krvi sem opazil v ustnicah in za tolar rdečice na licih. Nu da, to so rože smrti!... Dva dni je zdaj ni na izpregled; Meta hodi s povešeno glavo, in davi sem jo zalotil, ko si je baš brisala oči — to ne pomeni dobrega... Čudno zakaj bega bližina

konca tudi nas, nesrečne ljudi? Jaz na njenem mestu bi bil vesel, da smem umreti posebne pomoči... Moja mati je komaj čakala smrti, čeprav je vedela, da me pušča samega na tem strupenem svetu! Bogme, rad bi se zmenil z Marijo, kaj misli ona o štirih poslednjih rečeh; in vprašal bi jo, če želi, da plačam njen račun z Egonom še posebej... Ah, marnje, sentimentalnosti! Ženska je, mlada in lepa vzlic razdejanju — odtod vse zanimanje, sočutje in sveta jeza: kakor da je samo ona bedna pod solncem! Pusti, pusti, grof Küningsbruch, misli na svoje delo, bodi trd in mrzel, Varjag, kakor te je učil Pohlín, hahaha... Davili so jih pred teboj, davili jih bodo po tebi; tvoja naloga je maščevanje v velikem obsegu in boj z načeli, ne pretakanje solz nad gorjem posameznikov; kadar se zruši ves babilonski stolp, ne bo več Marij, ki umirajo zaradi Egona Smučiklasa in njemu enakih — pa če jih zdaj objokuješ ali ne! Toda grenka misel o nji mu je tegobno sledila v spalnico. Zadnji tedni so ju bili zblížali; večkrat je pozdravil bolnico, kadar je prišla na hodnik zalivat rože ali uživat redke solčne valove, ki so udirali v opoldanskih urah čez mrkle jezove streh; in ona, slutec, da jo pomiluje, mu je odkimavala z blede glavo ter vračala njegove naklone s tihimi smehljaji, ki jih je spravljal nekom vase, vsakega v poseben predal spomina... Tudi starko je bil že tuintam nagovoril na hišnem pragu; ako ga je srečala, se je ponižno sključila v dve gube in pokazala brezzoba dlesna v znak prijaznega spoštovanja. (Dalje)

Gospod pisec predmetnega članka očitno o poteku časopisnih razprav in o stališču, ki ga zavzema danes vlada, ni zadostno informiran. Toliko — sine ira et studio, pa brez zamere! Franjo S.

Lastna korist in ljubezen do domovine nam vevata, da podpišemo državno posojilo.

Delovanje avstrijskih rabljev.

Odlok avstrijskega višjega armadnega poveljstva op. št. 13167 z dne 5. decembra 1914 omenja, da se je dogajalo, da je dobivalo slovansko moštvo po agitatorjih izkaznice, ki so jim v ujetništvu jamčile denarno nagrado in dobro oskrbo. Bajce nudijo tudi legitimacije sokolskih društev kot rusofilske znaki, pravi omenjeni odlok, lastniku prednosti v ujetništvu. Temu je treba posvetiti največjo pozornost ter moštvo, zlasti novodošle, nenadoma in brez navedbe vzroka preiskovati. V primeru, da se najdejo taka rusofilska znamenja, se mora z ozirom na razmere, zlasti pa proti agitatorjem, uvesti sodno postopanje po prekem sodu (po § 327 voj. kaz. z.). — Iz navedenega je razvidno, kako se je hotelo pod avstrijskim režimom zatreti vse, kar je bilo slovanskega, bodisi s pomočjo vešal, bodisi drugače. Vsakdo kdor se je smatral za zavednega Slovana, je bil neprestano v nevarnosti, da ga kdo ne ovadi in spravi na vislice. Koliko je padlo nedolžnih žrtev, ne samo pod krvnikovo roko v Galiciji, na Ruskem in v zaledju, temveč tudi v zasedeni Srbiji, kamor so s silo gonili slovanske in celo jugoslovanske čete v boj proti lastnim krvnim bratom. Na isti način, kakor v Galiciji, so vlačili tudi v Srbiji slovansko vojaštvo za vsak najmanjši izraz slovanske narodnosti pred divizijska sodišča, kjer so jih obsojali zaradi morebitnih sokolskih legitimacij in znakov in vlačili na vislice. Ostale pa so gonili s strojnimi v fronto. V sibirskem obmejnem ozemlju v Slavoniji in Bosni so avstro-ogrski podaniki „srbske narodnosti“ avstrijske oblasti polovile kot volune in izdajice ter jih na podlagi dvoumne brzovjavke „Zapirati ne, obešati“ in ki so jo tolmačili „Zapirati ne, obešati“ obsojali po prekem sodu na smrt. To potrjujejo zanesljive priče. Tudi na Kranjskem smo imeli svoje krvnike. Tako je n. pr. neki požunski žid stotnik Schwitzer imel posebno nalogo, da je lovil po dolenskih krajih začasno od vojaške službe oproščene ter jih kot sleparje pošiljal na fronto. Posebno so mu bili na srcu takozvani „p. v.“ O istem stotniku pripovedujejo priče, da je vršil rabeljsko službo v Benečiji za

časa ponesrečene junijske ofenzive, kjer so med Italijani ujeli tudi nekaj Čehoslovakov, ki jih je isti stotnik pustil kratkomalo obesiti. To se je zgodilo v mestih Stino in Motto ob Livenci. Značilno je, da so te Čehoslovake izdali lastni tovariši — Italijani. — Vsekakor so ta dejstva značilna za visoko duševno kulturo avstrijskih oblastnikov, ki so sistematično hoteli iztrebiti vse, kar je čutilo slovansko. Pa se še najdejo ljudje, ki jih ogorčujejo trenutne neprilike v naši svobodni Jugoslaviji.

Jugoslavija.

Uplenjeno blago se vrača.

J LDU Zagreb, 24. aprila. Iz Belgrada poročajo: Uprava za vojni plen je dobila z Dunaja pet vagonov različnega blaga, katerega so avstro-ogrski čete odnesle v dobi okupacije. Na Dunaju se nahaja vsega skupaj nad 20 vagonov odnešenega blaga. Vse to blago bo odpredano nazaj v Srbijo. Med temi stvarmi se nahaja tudi velik del narodne knjižnice, ki pride na ta način zopet nazaj v Belgrad, nadalje spomenik Karagjorgjevičev in velika košara z arhivom bivšega ministrskega predsednika Pašiča.

Francosko-jugoslovansko prijateljstvo.

J LDU Split, 23. aprila. (DDU) — Danes odpluje Francoska križarka „Foudre“, ki je bila več mesecev zadržana v splitski luki, proti Reki. — Poveljnik Renard je sporočil pokrajinski vladni in meščanstvu svoj pozdrav. Davi je odplul tudi francoski brod „Jules Ferry“ in sicer proti Marseillesu. Poveljnik je izrazil pokrajinski vladni obžalovanje, da mora zapustiti Split, kjer je našel najprijetnejšo družabnost. V luki je ostala francoska torpedovka „Somalie“.

Naše severne meje.

Nemci pripravljajo napad na naše ozemlje.

n Kakor se poroča ljubljanskemu dopisnemu uradu, so v nedeljo, 13. t. m. dopoldne nemško-avstrijski agitatorji imeli zaupen shod v Lučanah, kjer so med drugim — sklenili, da je treba ljudstvo organizirati in pripraviti vpad na jugoslovansko ozemlje, ki naj bi odrešil pod jugoslovanskim jarmom vzdihujoče nemške sobrate. Prostovoljnimi sobojevniki naj bi se obljubila civilna obleka in plača 6 K na dan. Brezplačno naj bi vsakdo dobil potrebno orožje.

n LDU poroča z dne 24. aprila iz uradnega vira: Položaj je neizpremenjen. — V odseku Ljubelj so tekom 22. in 23. uprila nemške patrulje trikrat prekoračile demarkacijsko črto. Naši oddelki so jih pregnali in ujeli enega Nemca.

Slovenci, Jugoslovani! Nabirajte za jugoslovanski obrambni sklad!

Mirovna konferenca.

Kakšen naj bo bodoči mir?

k LDU Pariz, 24. aprila. (Brezž.) Dopisni urad Zedinjenih držav priobčuje izjavo predsednika Wilsona o jadranskem vprašanju. Predsednik v njej razmotriva, zakaj ne more sprejeti pridelitev Reke Italiji: „Mir, ki se naj sklene z Nemčijo, sloni na načelu prava in pravičnosti. Isto načeto se mora tudi sprejeti za vsa ozemlja bivše avstro-ogrške monarhije. Ako pa se to načelo spoštuje, potem mora veljati Reka kot izhodišče za uvoz in izvoz ne Italije, ampak severnih in severovzhodnih pokrajin: Poljske, Ogrske, Češke, Romunske in novih držav, pripadajočih jugoslovanski skupini. Reko dati Italiji, bi se reklo vsvariti razpoloženje, ki ga ne smemo prezreti. Pustiti to pristanišče, na katero so vse gori navedene pokrajine, osobito glede pristopa k Sredozemskemu morju, navezane, v rokah sile, katere bistven del ta luka ni, bi pomenilo toliko, kakor ovirati trgovsko in industrijsko življenje pokrajin, ki so na to pristanišče navezane. Iz tega razloga Reka brezdvomno ni bila sprejeta v londonski pakt, temveč je bila končno javno prisojena Hrvatom. Predsednik Wilson opozarja, da pogodba od leta 1915 dodeljuje gotove točke dalmatinske obale Italiji, ker se leta mora zavarovati proti Avstro-Ogrski in ker danes Avstro-Ogrska ne obstoja več, je predsednik prepričan, da bo Italija pritrčila taki ureditvi svojih interesov, ki bo mir absolutno zjamčila. Dalje je Wilson izjavil: Vojna je končala s tem, da se je Nemčiji ponudilo premirje in mir, ki naj temelji na gotovih načelih, na zopetni ureditvi pravice in pravičnosti. Na teh temeljnih načelih mir z Nemčijo ni samo nameravan, temveč se bo tudi sklenil. Ne moremo predlagati veliki skupini veselih, naj sklenejo z Avstrijo mir, ki ne bi temeljil na načelih neodvisnosti in pravice. Tudi z balkanskimi državami ne moremo postopati drugače; na ureditev Evrope se moramo držati istih načel, kakor pri miru z Nemčijo. Z izrecnim priznanjem teh temeljnih načel je bil storjen prvi mirovni korak, po teh načelih se mora zgraditi mir.“

Italijani popuščajo?

k LDU Lyon, 24. aprila. (Brezžično.) Barzilai je predpoldne obiskal Clemenceaua, le-ta pa Lloyd Georgeja Predložil so potem predsedniku Wilsonu italijanski posredovalni predlog v jadranskem vprašanju. „Petit Parisien“ javlja: Italija vztraja pri svoji zahtevi glede Reke, sprejela pa je revizijo londonskega dogovora z ozirom na priznanja Jugoslovanom o načelu narodnosti.

Obnovite naročnino pravočasno, da se vam pošiljanje lista ne ustavi!

Pokrajinske vesti.

kr V Kranju prirede akademiki nedeljo 27. aprila pod pokroviteljstvom gospe Marije dr. Kušarjeve cvetlični dan v Korist Akademskemu domu — Veselični odsek S. Z. S. A.

kr Gledališko društvo na Ješenih uprizori v soboto dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer in v nedeljo, dne 27. t. m. ob 3. uri pop. v dvorani pri Jeleni na Savi burko „Španska muha“. Na predvečer prvega maja, t. j. v sredo, 30. t. m. se igra v prid Cankarjevemu spomeniku znamenito delo češkega pisatelja Šuberta „Drama izza štirih revnih sten“.

kr Švabščina v Trbovljah še vedno bujno cvete in se šopiri kot petelin na gnoju. So ljudje, ki zaslužijo v narodnem oziru vso čast in spoštovanje, toda z žalostjo se mora pribiti, da je ravno med njimi mnoge takih, ki naravnost obožujejo — Bogu bodi potoženo — blaženo švabščino še vedno kot nekakega moloha. Kako neprijetno to dirne, ko sliši v trgovinah čebljati drugače narodno-zavedne uslužbenke, ali pa tudi trgovce med seboj — ne v pogovoru z Nemci — v milo doneči švabščini! — In to javno, vpricho odjemalcev! Kako neprijeten vtis napravlja tako nemškutarenje na okoli stoječe, si lahko — vsakdo misli. — Nič boljše ni v zasebnem življenju tukajšnjih tkzv. inteligentov, da drugih niti ne omenjam. Vsaka druga ali tretja beseda v razgovoru je nemška. Kdaj bodo čutili ti gospodje potrebo — očistiti se te ostudne nesnage? Koliko časa bo to še trajalo? — Toliko za danes. Ako to ne pomaga, privlečemo v prihodnje na ušesa njih imena na dan, da si jih vsak lažje od blizu ogleda:

kr Celje. Dram. društvo v Celju ponovi v soboto zvečer francosko 3 dejansko burko „Dobri sodnik“ v prid slovenskim akademikom v Zagrebu. Po predstavi balet — nastopi šletna gđc. Detičkova. Z ozirom na dobrodelni namen se pričakuje mnogoštevilnega obiska.

kr Gibanje trgovskih nastavljenec v Celju. Snuje se društvo, ki se bo pridružilo ljubljanski „Zvezi trgovskih nastavljenec za slovensko ozemlje“. Imeli smo že tri sestanke. Dosedaj se je javilo že 40 članov slovenske in nemške narodnosti. Za prvi maj se namerava napraviti izlet v Savinjsko dolino. Kdor se želi tega izleta udeležiti naj pride prihodnje nedeljo na sestanek k „Gozdni restavraciji“ v mestnem parku. Sestanek se vrši ob 10. dop.

kr Celjske novice. Poneverba v cinkarni. Zapri so posestnika vile v Gaberju Martinčiča, ker je osumljen, da je blago namenjeno za tovarno, kupoval po nizki ceni in je zaračunal na to zelo visoko in da je med vojno delavcem krivično delil živež. — Aretirali so znanega celjskega Nemca Herzla, ker je hujskal proti naši državi. — Mleko 1 in pol

DR. I. L.

Moj slučaj.

II.

Nekega dne je dobila ljubljanska policija sledeče pismo:

„Poročilo o dr. Ivanu Lahu, glavnem uredniku ljubljanskega dnevnika „Dan“.

Povodom otvoritve belokranjske železnice se je opazilo, da je dr. Ivan Lah nosil prstan srbske „Narodne obrane“ (prstan z mrtvaško glavo). Pri tej priliki se je dr. Lah izrazil takole: „Jaz sem Srb in pojdem na Srbsko.“

Priča: g. Štefan Trškan, župnik v Šmihelu pri Novem mestu, Ivan Kolenc, tajnik SLS. v Ljubljani.

Dr. Ivana Laha je menda sedaj ljubljanski župan nastavljenec magistratu.“

Kakor se vidi ta denunciacija ob enem namiguje na ljubljanskega župana, češ da podpira veleizdajalce. S tem se je zgodila dr. Tavčarju velika krivica, ki jo hočem tu takoj popraviti, ker se mi ne zdi potrebno, da bi množila vrsto njegovih zaslug. S prvim

dnem vojne je bil ustavljen naš list „Dan“ na veliko zadovoljnost urednikov, ki jim tako ni bilo treba pisati proti svojemu prepričanju in pljuvati sebi v obraz. Tiskarna sama s tem ni bila tako zadovoljna, ker so se z vojno začeli za časopisje boljši časi, pa upam, da ji danes ni žal te žrtve. V Učiteljski tiskarni sami je bilo menda ustavljenih sedem listov, torej gotovo častno število. (Na Češkem so mnogi listi hoteli sami sebe ustaviti, pa se niso smeli. Govoriti proti samemu sebi in lagati sebi in drugim je hujša kazen nego — molk!) Bil smo torej na ulici. Imeli smo hišno preiskavo tudi v redakciji. Našlo se ni ničesar, razven knjiga „Črna Gora“, ki jo je spesnil v davnih časih slov. pesnik Turkuš in se nanaša na neko božjo pot na Stajerskem, ki se imenuje Črna Gora. Jaz sam pa sem izročil policijskemu komisarju vse fermane, ki jih je prejelo uredništvo od „tiskarne“; v teh pismih je namerč „Učiteljska tiskarna“ redakciji strogo prepovedovala (kot lastnica lista), da ne smemo pisati srbofilske, da naj se Srbija sploh ne omenja, da

naj se ne piše proti vladi in proti Albaniji, itd. itd. Bilo je mnogo teh pisem. Oddal sem jih zato, da sem rešil tiskarno in učiteljstvo vsakega suma, prevzel sem vso odgovornost na svojo osebo, dobro vedoč, da je tako prav in pošteno, da ne trpe drugi za moje prepričanje. Mislim sem, da me bo na podlagi tega policija takoj pograbila — pa po čudnem naključju sem ostal prost. Bil sem brez kruha. Tu sem dobil povabilo, naj pridem na magistrat pomagat, ker je baje mnogo dela. Pisal sem v oddelku za podporo žen mobiliziranih mož kot pisar za 3 K na dan. Niti ne vem, ali je ljubljanski župan vedel o tem, ker se v takih burnih časih vendar ni mogel zanimati za vsakega pisarja. Zato se mu dela velika krivica, ako mu denunciacija očita, da me je „menda nastavil.“ Od 8—2 sem menda zaslužil tiste 3 K, položaj naših literatov pa je bil takrat tak, da je rekel neki magistratni uradnik: „Ali je še kaj pisatelj, da jih bomo nastavili za pisarje; saj jih rabimo.“ To je vsa resnica o „nastavljanju“, ki je denun-

cijanta tako zbadlo v oči. Dr. Tavčar je torej v tem oziru popolnoma čist. In denunciacija sama?

Prstan srbske „Narodne obrane.“ Kakšen nesmisel! Jaz niti danes ne vem, ali je imela „Narodna obrana“ kak prstan; poznal sem to društvo samo po imenu; ako bi bil njegov član, bi tega ne kazal z znaki, kdo bi bil tako nepreviden, da bi s prstani opozarjal policijo na to društvo, ki so ga smatrali v Avstriji za največjo nevarnost države. Prstane z mrtvaško glavo so nosili pri nas razni ljudje, najbolj medicinci; tudi za spomin septemberskih dni je bil izdan tak prstan. Jaz ga nisem nosil nikoli. Pri delu denunciacije je torej laž, dvojna laž: prvič ker menda „Nar. obrana“ takega prstana sploh nima in drugič, ker ga jaz nikoli nisem nosil. In vendar „se je to opazilo“ in moj „prijatelj“ Alojzij Mihelčič iz Metlike (znani pristaš dr. Šušteršiča, župan in poslanec) je pod prisego izjavil pred sodiščem, da se mu zdi, da sem tak prstan nosil.

(Dalje prih.)

litra je prodajal po 6 kron neki Martin Korošec od sv. Uršule pri Dramljah. — Oderuštvo. — Policiji je naznanjena trgovka Roza Debenjak v Graški ulici, ker je prodajala pred prazniki kvas po 60—100 K. — Nemški trgovci čakajo 1. maja, da bodo izgubili njihovi preplepeni in napol razbiti napisi. Naj jih odstranijo, dokler je še čas, da ne bodo zopet nemiri.

Kr Sumljive ekstistence v Mariboru. Naše mesto je pravo pribežališče grešnikov. Trgovina, ki je za Jugoslavijo velikega pomena, se zloablja. Razni individui, ki so igrali v življenju vlogo lenih rokodelcev, postopaci, da, celo zločinci, ljudje brez resnega poklica, se pečajo s trgovanjem in se trudijo na različne načine vlihotapati blago v nemško Avstrijo. Mnogo je temu kriva tudi prizanesljivost pravih trgovcev, ker ne store potrebnih korakov, da bi se to na en ali drug način preprečilo. Čeprav s tem trpe znatno škodo. Naša trgovina pa s tem peša na svojem razvitku. — Trgovci po poklicu morajo plačevati visoke davke, a ljudje, ki največkrat ves dobiček odneso, niso obdačeni. To je v veliko škodo naši mladi državi, ker bi s pravilnim trgovanjem dosegla višje davke, katerih bi se ne branil noben pravi trgovec plaševati, če bi se s tem zboljšal njegov zaslužek. Opozarjamo oblast, naj se pregledajo vsi izdani obrtni listi, v prvi vrsti pa opozarjamo obrtnega referenta, naj pazi strožje na take ljudi in ko jih najde, naj iste strogo kaznuje, če mogoče z zaporom in s tem, da se jim konfiscira vse blago v prid države. Več trgovcev.

Ravnateljstvom

vseh srednjih šol in učiteljskih vodstvom vseh ljudskih in mečanskih šol v območju deželne vlade za Slovenijo.

Dne 30. malega travna 1919 se bodo v zagrebški stolni cerkvi pokopali zemeljski ostanki narodnih mučencov Petra Zrinjskega in Frana Krsta Frankopana, borilcev za narodno svobedo jugoslovansko.

Po sklepu deželne vlade za Slovenijo z dne 16. malega travna 1919 naj se ta spominski dan praznuje tudi po šolah. V ta namen naj se posveti med poukom posebna ura spominu Zrinjskega in Frankopana.

Šole v Mariboru in v Celju imajo razen tega tisti dan, ko se prepeljejo zemeljski ostanki skozi Maribor in Celje, šole prosto, da se šolska mladina in učitelstvo korporativno udeleže sprejema na železniški postaji.

Ker ravnateljstev in šolskih vodstev ni več mogoče uradno obvestiti, se jim naznanja ta sklep po časopisju.

Višji šolski svet v Ljubljani.

Dnevne vesti.

da Stotnik Alfonz Svetek, ki je dal leta 1914. pomoril več naših ljudi v Bosni kljub temu, da jih je krvavo sodišče bilo oprostilo, je bil v sredo zvečer aretiran. — Potek zadeve bomo zasledovali in svoječasno poročali. Poskrbljeno je, da se akti ne bodo izgubili in da se bo dokazno postopanje na vsak način izvedlo.

dn Prenos Zrinjskega in Frankopana. Danes, v petek, 25. apr. ob 6. uri zvečer bo v Maticl Slov. sestanek ljubljanskih društev, ki se mislijo udeležiti prenosa Zrinjskega in Frankopana v Zagrebu. Društva naj pošljejo na sestanek svoje zastopnike.

dn Zrinjsko-Frankopanska slavnost v Mariboru. Vlak z zemeljskimi ostanki narodnih mučencov bo stal v nedeljo, dne 27. t. m. tri ure na mariborskem kolodvoru, kjer bo pripravljene prostora za 10.000 ljudi. Svečano blagoslovljenje je prevzel škof dr. Napotnik, komur bode prisostvovala vsa šolska mladina mariborskih učnih zavodov ter vsa narodna društva iz Maribora in okolice. Po mestu in progji od Špilja naprej bodo razobesene črne zastave.

dn Več previdnosti. „Slovenski narod“ je pred par dnevi prinesel pod tem naslovom vest, da je nameščen v Gorenji vasi kot orožniški stražmešter neki Jakob Stožar, ki se je v Buzetu v Istri prodal Italijanom, jim prisegel ter silil tudi druge orožnike, da store isto. Potem, ko so ga Italijani pregнали, pa je prišel v Jugoslavijo, kjer je takoj dobil tolo mesto, kakor imajo take vrste „značajev“ sploh srečo v naši mladi državi. Ko sem čital omenjeno vest v „Slov. narodu“ sem se takoj spomnil na svojega starega „prijatelja“ in vrednega mu druga Mučiča. Vendar sem molčal. „Slov. narod“ od minole srede pa se je zopet spomnil na Stožarja ter o tej priliki tudi omenja mojo in mojih prijateljev v Dolini „veleizdajniško“ afero leta 1908. Znano mi je, da je ovadbo proti meni in prijateljem sestavil in podpisal vreden Stožarjev tovariš Alojzij. Mučič in jaz sem bil aretiran na ukaz višjega deželnega sodišča v Trstu, dočim je mojim prijateljem ostala ta preizkušnja prihranjena. Mučič pa se je baje pozneje izgovarjal, da je vso „veleizdajniško“ afero insceniral Stožar. To je bila tudi splošna govorica v istrskem Bregu. Imam pač dokaze, da me je Mučič hotel leta 1908 in potem tekom vojne — bil sem vsled njegove ovadbe 26 mesecev v zaporu, to je, vse do julijske amnestije leta 1917 — spraviti na vešala, nimam pa žal, nikakih pozitivnih dokazov proti Stožarju. Vsekako pa je Stožar mož, ki spada vse kam drugam, samo ne v državno službo kraljevine SHS. Sicer bo pa mogoče dobiti podrobnejše podatke o „plodonosnem“ delovanju J. Stožarja, ko se zopet odpre redni promet z zasedenim ozemljem. Za sedaj pa bi bil v kraljevini SHS vsekako najprimernejši prostor za Jakob Stožarja tam, kjer je on pripravil prostor tolikim nedolžnim ljudem, namreč v — ječi. Andrej Munih.

dn Evelina. Policijsko ravnateljstvo je prepovedalo nadaljne uprizoritve pantomine Eveline baje radi tega, da se ne bi ponovile zopet demonstracije v gledališču. — To je naravnost smešen argument, kajti potem takem lahko poljubna frakcija oz. tudi le par pobalinov prepreči nadaljne uprizoritve vsake igre: Treba jim je le pri predstavi demonstrirati in zagroziti, da se demonstracije ponove. — Lepa perspektiva za bodoči razvoj gledališča!

dn Zahteve časnikarjev. Hrv. časnikarsko društvo je izročilo po svojih zastopnikih lastnikom listov spomenico, v kateri zahteva ureditev dohodkov časnikarjev. Kot minimum se zahteva 1200 K mesečno. Rok je stavljen do 25. t. m. Nova ureditev plač naj bi stopila v veljavo s 1. majem.

dn Zvišani tarifi na železnicah. Za 200% zvišani tarifi za potovanje po železnicah je zelo nedemokratična uvedba, ker zadene uboge sloje tako bridko, da jih naravnost žene v vrste „boljševikov“. Povzročila pa bo tudi tako bistveno omejitev osebnega prometa, da se vsled tega dohodki železnic najmanj za toliko zmanjšajo, za kolikor se zvišajo vsled povišanega tarifa. Končno pa ima omejitev osebnega prometa še nadaljno dalekosežno škodljivo posledico! Čim manjši promet tem večja škoda za narodno gospodarstvo sploh. Izmenjava blaga, ki je večinoma podlaga za produkcijo, zadržuje in z zmanjšanjem produkcije usihajo tudi važnejši viri ostalih dohodkov države. Caveant consules!

dn Farmaceutsko vprašanje. Več slovenskih farmaceutov sklicuje za nedeljo, dne 27. t. m. ob 2. uri pop. v gostilno Mrak na Rimski cesti sestanek vseh službujočih, visokošolcev in aspirantov. Deloma vsled vojne, deloma pa vsled egoističnega postopanja posameznih lastnikov se je socialni položaj službujočih farmaceutov v zadnjih letih toliko poslabšal, da je popolnoma razumljivo stremenje večine nastavljenecv, s trdno stanovsko organizacijo napraviti konec tem razmeram. Med hrvaškimi in srbskimi farmaceuti se vedno izrazitejšje kaže gibanje za poddržavljenje lekarn in v zadnjem času ima misel mnogo za-

govornikov tudi med Slovenci. Vprašanje je vredno pomisleka, ker mladi naši državi bi pač bil dobrodošel vsak nov vir dohodkov in to tem bolj, ker bi mogoče bil ta preokret tudi na korist celokupnosti. O vprašanju bomo še natančneje poročali, ko izvemo za uspeh sestanka, o katerem bi bilo želeto, da se ga udeleže pač farmacevti iz vseh pokrajin Slovenije.

dn Transport jugoslovanskih dijakov do čehoslovaške republike. Udeležniki transporta se opozarjajo, da si morajo preskrbeti pri pristojnih okrajnih glavarstvih dovoljenja za izvoz živil preko meje naše države. Za prevoz čez čehoslovaško-nemško mejo bo poskrbelo naše poslaništvo na Dunaju.

dn Vsi tovariši, ki sodelujejo pri cvetličnih dnevih, naj se sigurno zberete danes ob 6. uri zvečer v restavraciji Nar. doma, kjer se bodo razdeljevale legitimacije. — Odbor vseliščnega odseka SZSA.

dn 26. in 27. t. m. cvetlični dan v korist slov. akademikov v Zagrebu. Predplačila v ta namen sprejema vsak čas naš blagajnik Joža Baričević, jurist, Ljubljana, Franca Jožefa c. 16. Cvetke pa hišnik v „Narodnem Domu“, in sicer v petek in soboto dopoldne, t. j. 25. in 26. t. m.

dn Gledališka društva pridejo pod državno nadzorstvo. Kakor javljajo iz Belgrada, izdeluje ministristvo za prosveto naredbo, s katero se stavijo pod državno nadzorstvo vsa potujoča gledališka in slična diletant-ska društva. Vsa ta društva dobe drž. podporo.

dn Veliko število tobačnih trafik je razpisanih v brežiškem, ptujskem, šmarskem, celjskem in slovenjegraškem okraju. Tiskani uradni ponudbeni in prošenski obrazci ter zaviti se dobijo brezplačno pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru (okr. glavarstvo, II. nadstropje) in pri oddelkih finančnih straž. Invalidi izza zadnje vojske ter vdove in sirote v tej vojski padlih ali umrlih vojakov (častnikov in moštva) imajo ob gotovih pogojih brezpogojno prednost pred vsemi drugimi prosilci. — Prošnje morajo biti napravljene na uradnem obrazcu, ki se dobi pri finančnem ravnateljstvu in finančnih stražah ter se morajo vložiti pri finančnem okrajnem ravnateljstvu v Mariboru. Rok za vlaganje prošenj je v brežiškem do 20., v ptujskem do 21., v šmarskem do 22., v celjskem deloma do 13., 14., 15. in 16., v slovenjegraškem do 23. maja. Natančnejši pogoji in podatki so razvidni na uradnih razglasih.

dn Ustanovni obč. zbor „Krožka primorskih Sokolov“ se ne vrši kakor je bilo objavljeno v soboto, temveč v nedeljo, dne 27. t. m. ob 10. uri zjutr. v mali dvorani Narodnega doma. — Pripravljalni odbor.

Razna poročila.

Demonstracije odpuščenih vojakov.

rp LDU Dunaj, 23. aprila. ČTU Za danes napovedane demonstracije vojakov-povratnikov pred parlamentom in pred mestno hišo so bile popolnoma mirne. Prišlo je samo okoli dva tisoč oseb. Razni govorniki so poročali o privolitvah vlade, katere pa so označili kot nezadostne, zlasti pa še glede glavne zahteve, da se izplača vsakemu povratniku odpravnina pet tisoč kron, kateri vlada sploh ni ugodila. Ako teh zahtev vlada tekom 48. ur ne izpolni, so izjavili govorniki, da ne morejo prevzeti odgovornosti za posledice. Ostro so napadli sedanjo klado, češ da koraka roko v roki s vaptalisti.

Ropi in plenjenja v Nemčiji.

rp LDU Berlin, 23. aprila. ČTU V Hamburgu je bilo zopet proglašeno obsedno stanje. Včeraj popoldne so tolpe napadle policijske straže in jo razpodile. Na meji med Hamburgom in Altono so tolpe oplenile državne zaloge oblek in plen z avtomobili odpeljale. V okolici St. Pavla in po Altoni se klatijo večje tolpe, tupatam do 10.000 mož. Za pristaniškim mostom so odkrili velike tajne zaloge. V Ham-

burgu je pričakovati zopet resnih, krvavih dni.

Z Dunaja izganjajo nadležne tujce.

rp LDU Dunaj, 23. aprila. ČTU Vsled akcije, ki jo je uvedla policija proti nadležnim tujcem, je bilo dosedaj 700 osebam ukazano, da odpotujejo. Med temi je bilo mnogo ogrskih aristokratov, ki so bili osumljeni, da so s komunisti v zvezi.

Weckerle umri.

rp LDU Dunaj, 23. aprila. ČTU Kakor znano, so dementirali v Budimpešti vest o umoru Weckerla. Sedaj se je ugotovilo, da je Weckerle že pred par dnevi v budimpeštanskih zaporih radi vnetja možganov umrl, in da je bil pokopan v Körösu.

Zadnje vesti.

Lucern, 24. aprila. (Pos. por.) Predsednik Wilson je v posebni noti odklonil italijanske zahteve glede Reke in dela Dalmaeije. Italijanska mirovna delegacija je zatorej zapustila Pariz. V Parizu je vsled tega vse vznemirjeno.

Italijanska delegacija zapuša Pariz.

LDU Dunaj, 24. aprila. (DKU) „Reuter“ javlja: Glasom pariške vesti lista „Neuer Tag“, ki dosedaj od druge strani še ni potrjena, je italijanska delegacija prišla v položaj, da ji ni več mogoče, vdeleževati se konference. Italijanska delegacija zapuša Pariz.

LDU Dunaj, 24. aprila. (ČTU) „Neue Freie Presse“ piše: Ako se izkaže, da so vesti o odpotovanju ital. delegatov iz Pariza resnične, bo, kakor trdijo italijanski krogi, posledica tega, da mirovna pogodba ne bo sklenjena kolektivno, marveč da bo Italija sklenila s svojimi protivniki separatno mirovno pogodbo.

Važna Wilsonova izjava.

Italija dobila meje do konca istrskega poluotoka?

LDU Pariz, 24. aprila. (DKU) Reuterjev urad poroča: Predsednik Wilson se je izjavil med drugim danes: Vojna je bila končana s tem, da so ponudili Nemčiji premirje, ki naj bi se opiralo na gotova jasno definirana načela, ki bi prinesla novo uredbo po pravici in pravičnosti. Ako naj se obdrže njegova načela, mora biti Reka izhodišče in izhod in vhod za trgovino ne Italiji, temveč deželam severno in severovzhodno od luke, namreč Ogrski, Češki, Romunski in državi nove jrgoslovanske skupine. Brezdvomno Reka zaradi tega ni bila sprejeta v londonskem dogovoru, marveč priznana definitivno Hrvatom in vzrek, zakaj je v londonskem dogovoru določena črta okrožala mnogo otokov vzhodne obale Jadranskega morja in oni del dalmatinske obale, ki je najbolj odprt proti temu morju, ni bil ta, ker se nahajajo na teh otokih in na tej obali ponekod občine italijanske narodnosti in tradicij, temveč brezdvomno in poglavitno je ta vzrok, ker je smatrala Italija za potrebno, imeti med prelivi vzhodne Adrije oporišče, da bi zavarovala svoje obale zoper nov napad Avstro-Ogrske. Toda Avstro-Ogrske ni več.

Ni se treba bati, da bi nepravilno ravnali z ondotnimi italijanskimi prebivalci, kjer bo dano zadostno jamsivo z mednarodno sankcijo za enako ravnanje z vsemi nacionalnimi manjšinami. Izkratka, vsako te ureditve se tičeče vprašanje se vidi sedaj v drugačni obliki, pridobljeni ravno po zmagi, za katero je Italija žrtvovala toliko imovine in krvi. Italija je s širimi drugimi velesilami postala glavni porok za novo ureditev, pri čije ustanovitvi je igrala jako častno vlogo. Do konca istrskega poluotoka je dobila svoje prirodne meje z vsemi velikimi razvodji, med katerimi je Trst, Reka in vsi krasni kraji, s katerimi je priroda oblagodirila veliki poluotok, na katerem se je v teku stoletij odigrala slavna zgodovina rimljanskega naroda. Njena edinstvenost je zopet obnovljena, njene meje črte se raztezajo do zidov, ki tvorijo njen prirodni branik. Italiji je na ponudbo, živeti med prijatelji in razvijati

proti pravkar osvobojenim narodom enostran Adrije odlične vrline, namreč velikodušnost, prijazno generoziteto in večjo ljubezen do pravičnosti kakor do interesov.

LDU Pariz, 24. aprila. (ČTU) „Agence Havas“ poroča uradno: Italijanski delegati so tukaj imeli posvetovanje. Orlando je izjavil, da odpotuje jutri iz Pariza. Bližnji odhod italijanske delegacije iz Pariza je senzacija današnjega dne. Je to dogodek, ki razžene blok dosedanje entente. Doslej vsa oficijelno veljavne smerice za zgraditev miru so povsem zabrisane in zmedene. Znana je predgovodina konflikta med zavezniki, ki se je končno tako kritično poostrel v jadranskem vprašanju, osobito v zahtevah po Reki. Nasprotja so bila takorekoč organiška. Stala je misel narodnostnega imperijalizma nasproti načelom o miru absolutne pravičnosti, v odločilni stadij pa je krizo danes pomaknila objavljena Wilsonova nota, v kateri se je poglavar ameriških držav na zelo odločen in politično kakor tudi moralno kaj simpatičen način priznava k misli stroge pravičnosti kot edini dirktivi pri mirovnih posvetitih. — Čeprav so Wilsonove besede sedaj ententi zadale tako hud sunek, vsebuje za nas tolažbo in podlago za novo upanje. Kaj nameravajo Italijani s svojim tako demonstrativnim korakom in kaj menijo, da bodo z njim dosegli, to se sedaj še ne da presoditi. Vsekako bi bila misel strašna, ako bi se morali sprijazniti z možnostjo, da vojne grozote na novo vzplamte. Ako misli Italija na odkrit in nasilen prelom z Jugoslavijo, naj pač pomisli, da utegne med nasprotniki najti tudi ostalo entento. Sicer pa bi bilo ententi lahko, Italijo izpametovati z go-

spodarskimi in finančnimi presijami. Veliko vprašanje je torej, je-li Italija v resnici povsem osamljena ali pa nima morda njeno sedanje postopanje gotovega ozadja in gotovih popornikov. — Na vsak način so v Parizu koeke padle.

Wilson se ne strinja z italijanskim minimalnim programom.

LDU Pariz, 24. aprila. (ČTU) „Bureau Europa Press“ poroča: V sled odpora proti italijanskim zahtevam v jadranskem vprašanju, se Orlando posvetovanj ni udeležil, jvendar se nadaljuje privatna posvetovanja med Orlandom in Lloyd Georgerjem. Razpravlja se o ponovnih posredovalnih predlogih. Italijanski delegatje so znižali svoje prvotne zahteve in sestavili minimalni program, ki obsega Reko, Zader in Sibenik, dočim prepuščajo Italijani dalmatinsko obrežje in zaledje Jugoslovanom. Wilson se ne strinja niti s tem italijanskim načrtom.

Gauvainov predlog.

Curih, 24. aprila. (Pos. por.) Iz Pariza poročajo, da je Gauvain predlagal dva preliminarne dogovora in sicer enega z Nemčijo, ki bo podpisan najdalje do 15. maja, in drugega z Avstrijo, Madžarsko in Turčijo. V drugem preliminarne dogovoru naj bi bile določene meje med Jugoslavijo in Italijo.

Wilson o sporazumu z boljševiško Rusijo.

Curih, 24. aprila. (Pos. por.) Radiotelegrafična postaja v Nauenu je prejela brezžični brzojav, v katerem prosi boljševiška vlada v Moskvi, naj se sklene mir med Rusijo in entento, Wilson je zastavil ves svoj vpliv, da pride do sporazuma z Rusijo. On

predlaga, naj se prizna boljševiška vlada, po treh letih pa naj se izvede plebiscit, da se more ljudstvo odločiti za ta ali oni vladni režim.

Meja med Nemško Avstrijo in Italijo končno veljavno določena.

LDU Pariz, 24. aprila. ČTU Nova meja med Nemško Avstrijo in Italijo je končno veljavno določena. Meja teče severno od Brennerja.

Italija dovoli Nemški Avstriji prost pas v tržaškem pristanišču.

LDU Berlin, 24. aprila. ČTU Kakor prvoča več listov, se pogajanja med Nemško Avstrijo in Italijo o dovolitvi prostega pasu v tržaškem pristanišču razvijajo ugodno za Nemško Avstrijo.

Posledice zadnjih nemirov v Rimu.

Curih, 24. aprila. (Pos. por.) Iz Rima prihajajo vesti, da je bilo pri zadnjih revolucionarnih nemirih več sto mrtvih in ranjenih. Teh vesti do sedaj italijanska cenzura ni dovolila priobčiti.

K neredom na zagrebških železnicah.

Zagreb, 24. aprila. (Izvir. por.) K neredom na hrvatskih železnicah poročajo danes listi nove podrobnosti. Zagrebška plinarna dobiva redno iz Moravske Ostrove premog za plin. Kakor je dognano, pride premog normalno na zagrebški kolodvor. Predno pa raztovorijo wagone, izgine navadno polovica ali še več premoga. Tako je v zadnjih osmih dneh izginilo kar deset vagonov plinovega premoga, ne da bi se vedelo, kam je šel. Železnica odklanja vsako odgovornost. Listi podarjajo, da se morajo vsi ti neredi energično preiskati in odpraviti, drugače zavlada na hrvatskih železnicah popolna anarhija.

Boljševizem na Madžarskem.

Temešvar, 24. aprila. (Izvir. por.) Tukajšnja radiotelegrafična postaja je ujela brezžični brzojav madžarske sovietske vlade, namenjen v Moskvo. Madžarska sovietska vlada prosi vlado v Moskvi, naj ji sporoči, kako močna je sedaj ruska sovietska armada.

Zagreb, 24. aprila. (Izvir. por.) Po vesteh, ki prihajajo iz Madžarske, je začela ententa resno in sistematično akcijo proti madžarskim boljševikom. Pričakuje se, da bo odpor boljševiških čet v kratkem strl.

Brzojavna in poštna šola v Beogradu.

Beograd, 24. aprila. (Izvir. por.) Vlada namerava ustanoviti v Beogradu posebno brzojavno in poštino šolo.

Aprovizacija.

a Krušno moko bodo prodajali v času od 27. aprila do 10. maja na nove C-izkaznice za 11. in 12. teden: v I. okraju: na izkaznice C št. 1 in 2: Ravhekar, Pred škofljo; na izkaznice C št. 3 in 4: Friedrich, Poljanška cesta; v II. okraju: na izkaznice C št. 5, 6 in 7: Žetko, Sv. Florjana ulica, na izkaznice C št. 8, 9, in 10: Jerančič, Karlovška cesta; v III. okraju: št. 11, 12 in 13 pri Sokliču, Pred konjušnico, 14 in 15 Vrtačnik, Rimska cesta; v IV. okraju, št. 16, 17 in 18 pri Medica, Tržaška cesta, 19 in 20 pri Jemcu, Tržaška cesta; v V. okraju, št. 21, 22 in 23 pri Štancerju, Dunajska cesta, št. 24, 25 in 26 pri Khamu, Miklošičeva cesta; v VI. okraju, št. 27, 28 in 29 pri Legatu, Slomškova ul., št. 30 in 31 pri Druskovcu, Tabor; v VII. okraju, št. 32 in 33 pri Pretnarju, Spodnja Šiška, št. 34 in 35 pri Berniku, Spodnja Šiška; v VIII. okraju, št. 36, 37 in 38 pri Kugovniku, Novi Udmar, št. 39, 40 in 41 pri Gerjolu, Zaloška cesta; v IX. okraju, št. 42 pri Češnovarju, Dolenjska cesta, št. 43 pri Fojkarju, Dolenjska cesta; v X. okraju, št. 44 in 45 pri Bartlu, Ržna dolina, št. 46 pri Javorniku, Glinice.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Prodaja se:

Šivalne stroje, najboljšje vrste z lepo opremo dobite pri L. Rebolj v Kranju, dokler ne razprodam vse zaloge. 364

Oves po 2 K kg prodaja Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Karbidne svetilke na drobno in debelo razpošilja točno po povzetju, komad po 30 K in 32 K, kakor tudi gorilnike vsake vrste. Tvrška Martin Sumer, Konjice. 413

Obrabljena okna, okvirje ter zaluzije se ceno prodajo. Poizve se Tabor št. 2, poleg Belgijske vojašnice. 420

Prodaja se več lončenih peči, več vrat za skladišča, več posteljnih odelj, pernic in električnih gladilnikov. Naslov pove uprava. 418 2-1

Prodaja se razmnoževalni aparat. Naslov pove uprava. 417 2-1

Lepo bakovo ogelje, 2 ali več vagonov, kupec mora vsaj polovico vreč dostaviti, dobavlja tvrška A Kušan, Ljubljana, Karlovska cesta 15. 403

Jajca po dnevni ceni proti osebnemu prevzetju razpošilja trgovec Martin Pleterski Cerklje - Krska vas. 793

Radil selitve prodam pohištvo. Marija Traven, Sv. Petra cesta 5, na dvorišču Hotela Wilson. 416 2-1

Kupi se:

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. — Ponudbe na upravnistvo pod „Vinski sodi“. 401

Kupim ali v najem vzajem strojno za usnje. Naslov pove uprava lista. 401

Stare, obrabljene gramofonske plošče kupuje po najvišji ceni, ali zamenja za nove do konca meseca majnika tovarniška zaloga gramofonov in plošč A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ul. 5. 402

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom, Ljubljana. 419

Službe:

Absolvent sadjarsko-vinarske šole, z dveletno prakso išče primerne službe. Ponudbe pod „Absolvent“, Strnišče pri Ptjuju.

Trgovski pomočnik 27 let star, v večji trgovini mešane stroke, želi spremeniti službo, najraje gre v kako večjo trgovino ali skladišče, tudi na Hrvaškem. — Ponudbe pod „Trgovska moč“ na upravnistvo lista. 414

Oskrbnica za manjše gospodinjstvo k samostojnemu gospodu, se išče. Ponudbe pod „K. Z. št. 17“ na upravo lista. 415

Absolventka Kovačevega trgovskega tečaja v Mariboru z odliko: izučena šivilja, 18 let stara, učiteljeva hči, sedaj nastavljena pri Nemcu, si želi službe pri Slovencu ali Hrvatcu, najraje, kjer bi imela hrano in stanovanje v hiši. 369

Vdova išče mesta kot gospodinja; vajena je vsega domačega dela ter šivanja; stara je 46 let. Najraje v Ljubljani, gre pa tudi na deželo. Naslov v upravi. 426

Razno:

Legijonar išče s 1. majem za stalno sobo v sredini mesta s posebnim vhomom in električno razsvetljavo. Ponudbe na upravo pod „Tehnika“. 421

Mesečna soba z električno lučjo in separatnim vhomom se išče. Ponudbe na upravnistvo lista. 421

Mesečno sobo event. z elektr. razsvetljavo išče dijakinja. Ponudbe pod „1. maj“ na 1. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5. 422 2-1

Kdo bi posodil poštenu Slovenku K 500 — proti 5% obrestim in vrnitvi tekom petih let. Cenj dopise prosim na upravo lista pod „Obri“. 545

K 500 — poštonjaka, kateri vrne dne 19. aprila ob pol drugi uri popoldne na poti čez jubilejni most zgubljeno listnico z vsebino K 1700 — do 1800. — Sprejme in izplača „Anočna eksp. Al. Matelič Ljubljana“. 404

U Ljubljani potujočem sl. občinstvu se preporuča. Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

Hiša v Slovenjemgradu se da z junijem v najem; obsega 5 sob, 2 kuhinji, klet, svinjski hlev, poleg velik vrt za zelenjavo. Električna razsvetljava v hiši. — Pojasnila dajeta iz prijaznosti notar dr. Ivan Winkler in trgovec Martin Pleterski, Cerklje pri Brežicah 185

Izdelujem pluge, kakor tudi vse drugo kmečko orodje ter jih razpošiljam posamezno in v večji množini skupaj. Ludovik Malgaj, Gomiljsko pri Celju. 208 5-1

Želim vzeti v najem prodajalnico v kakem industrijskem ali drugem prometnem kraju, da bi bil uspeh gotov. Prosim za cenj. nasvete pod „Jugoslovan“ na upravo lista. 394

Vsem ženinom in nevestam priporočam, da se pri nakupu pohištva oglasite v zalogi pohištva, Vido Bratovž v Ljubljani, Marije Terezije cesta 13 (Kolizej) in Stari trg 4. 19

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz pretekle svetovne vojske

„DORE“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 3 50. Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg 8.

VINO

staro in novo,

slivovko, rum itd.

nudim po najnižjih cenah.

Kupujem

suhe gobe, dobre

vreče in želod.

M. Rant, Kranj.

Modni atelje za gospode

M. Zabukošek

Celje, Krožna cesta 1.

Vojaške in uradniške uniforme po meri v najkrajšem času.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 5 K poštne pristo. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkóczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsako množino ter plača najbolje Firma J. KUŠLAN Kranj (Gorenjsko).

Čebelni vosek

suhe satine in odpadke sveč kupuje po najvišji dnevni ceni J. KOPRČ, svečar Ljubljana, Celovška c. 90.

Vizitnice lične in po nizkih cenah priporoča

Zvezna tiskarna

v Ljubljani, Stari trg številka 19

Vsako količino žarnic

s 25, 32, 50, 100, 200 in 300 svečami ter nape-

tostjo od 110 voliov kupuje

Gradaska munjara, Karlovac (Hrvatsko).

Sprejmemo spretne

kolporterje (prodajalce)

za dnevnik „Jugoslavijo“. Zasluzek lep in stalen. Upravnistvo „Jugoslavije“.

Opozarjamo na brošuro:

„Kod naj se potegne pravična meja med Jugoslavijo in Italijo?“

Spisal prof. F. Seidl. Z enim zemljevidom. Založil odsek za zasedeno ozemlje.

Cena 1 krono.

Dobiva se po knjigarnah, v upravnistvih „Jugoslavije“ v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptjuju in Novem mestu.

ULJE.

Preporučam svoje bogato skladište jestivih i stolnih ulja. Primam i obavljam naručbe na najkulantniju poslugu za sve zemlje SHS.

ANTUN BUNČUGA, uvoz i izvoz jestivih i stolnih ulja Rijeka (Jugoslavensko primorje).